

tiserer i Grønland, og to lægfolk. Medlemmerne bør udpeges af justitsministeren efter indstilling fra henholdsvis Advokatrådet og Grønlands Landsting. Klagenævnet skal fungere som de tilsvarende danske politiklagenævne. Det skal således løbende have tilsendt sagsakter i adfærds- og kriminalsager mod politipersonalet, og nævnet kan anmode politimesteren om at foretage bestemte yderligere efterforskningskridt. Desuden skal nævnet have beføjelse til at klage over politimesteren til rigsadvokaten. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til det foreslåede kapitel 4.

Kommissionen anfører endvidere, at klager over politiet skal kunne indgives både til politiet og til nævnet. Desuden finder kommissionen, at det kan overvejes at åbne mulighed for at indgive klager andetsteds for at undgå, at rent praktiske vanskeligheder i forbindelse med en klages indgivelse afholder nogen fra at få deres klage behandlet.

6. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig i, at det må anses for rigtigt at gennemføre en klageordning ved særskilt lov uden at afvente en kommende, samlet reform af den grønlandske retsplejelov.

Med hensyn til klagesystemets opbygning kan Justitsministeriet tilslutte sig kommissionens synspunkter, hvorefter det bør tilsigtes, at den hidtidige enstregethed bevares, og at der skabes en ordening, der tager højde for de særlige grønlandske forhold.

Justitsministeriet finder - ligesom Den Grønlandske Retsvæsenkommission - at politimesteren i Grønland vil kunne varetage de opgaver, der efter den danske klageordning forestås af statsadvokaterne. Justitsministeriet lægger herved navnlig vægt på politikredsens særlige struktur, herunder politimesterembedets selvstændige stilling i forhold til de enkelte politidistrikter. Det forudsættes, at det er politimesteren personligt, eller - ved forfald - dennes stedfortræder, der leder undersøgelsen eller efterforskningen og træffer afgørelse i sagerne, og at undersøgelsen eller efterforskningen i praksis som altovervejende hovedregel foretages af politimesteren selv eller af det øvrige juridiske personale ved politimesterembedet. Justitsministeriet tillægger det samtidig betydning, at klageordningen suppleres af et politiklagenævne, og at muligheden for bisidderbeskikkelse udvides.

For at sikre en uvildig klageordning foreslår Justitsministeriet dog, at rigsadvokaten - eller den statsadvokat, som rigsadvokaten bemyndiger hertil - behandler adfærdsklager og kriminalsager, der vedrører politimesteren selv eller dennes nærmeste medarbejdere, jf. bemærkningerne til lovforslagets §§ 34 og 35.

Justitsministeriet er enig i *afgrænsningen af de sags typer*, der skal behandles efter den foreslåede klageordning. Uden for klageordningen i forslaget falder således behandlingen af sager vedrørende politipersonalets forhold uden for tjenesten. Endvidere forudsættes det, at mindre klager også fremover kan behandles under uformelle former, dog således at politimesteren og Politiklagenævnet underrettes herom. Om den nærmere afgrænsning af begrebet »adfærdsklage« henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, stk. 1.

Med hensyn til spørgsmålet om, *hvem klagen skal indgives til*, er Justitsministeriet enig i, at praktiske årsager ikke bør være en hindring for at borgerne får deres klage behandlet.

Justitsministeriet finder det imidlertid ikke hensigtsmæssigt at fastsætte en udtrykkelig bestemmelse i denne lov om, at klagen f.eks. kan indgives til det stedlige politi, der kan være genstand for klagen. Da en pligt til at videregende klagen til rette myndighed under alle omstændigheder vil følge af forvaltningslovens § 7, stk. 2, eller - for hjemmestyremyndighederne - den tilsvarende bestemmelse i landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning § 7, stk. 2, foreslår Justitsministeriet derfor, at der alene fastsættes bestemmelse om, at klagen indgives til politimesteren.

Justitsministeriet finder det vigtigt, at de involverede parter retsstilling sikres. Justitsministeriet foreslår derfor, at der - som i det danske klagesystem - indføres en adgang til at beskikke en *bisidder* for henholdsvis indklagede og klageren i *adfærdsklagesager*.

Med hensyn til behandlingen af *kriminalsager* efter lovforslagets kapitel 3 foreslår der desuden fastsat bestemmelser om, at den forurettede kan få beskikket en bisidder, når forholdene taler for det. Justitsministeriet foreslår i den forbindelse, at den bisidder, der beskikkes for sigtede og forurettede, tillægges de samme beføjelser under efterforskningen, som tilkommer henholdsvis forsvareren og bistandsadvokaten efter den danske klageordning.

Efter kapitel 5, § 22, i den grønlandske retsplejelov skal der beskikkes en bisidder for tiltalte efter anklageskriftets forkyndelse, når tiltalte anmoder om det, eller kredsdommeren skønner, at det af tiltalen omfattede forhold kan medføre idømmelse af frihedsberøvelse. Beskikkelse skal også altid ske, når det skønnes, at sigtede ikke er sin fornuft mægtig, samt når der fremsættes begæring om beslutning om frihedsberøvelse af sigtede.

Efter kapitel 5, § 26, i den grønlandske retsplejelov har sigtedes bisidder - i modsætning til en dansk forsvarer - endvidere i almindelighed ikke adgang til